

SÖKANDE

Input Interiör Helsingborg AB, 556176-7236

Ombud: Jur.kand. Jesper Sundström
Zacco Sweden AB
Box 142
401 22 Göteborg

MOTPARTER

1. Ängelholms kommun
2. Örkelljunga kommun

mål nr 10089-18

mål nr 10090-18

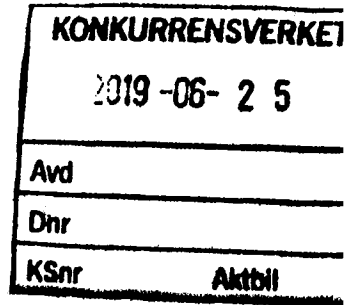
Ombud för 1 och 2: Sofie Arebom
Ängelholms kommun
262 80 Ängelholm

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU)

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår Input Interiör Helsingborg AB:s ansökan om ingripande enligt LOU

BAKGRUND

Ängelholms kommun och Örkelljunga kommun genomför en upphandling avseende möbler, dnr KS2018/208. Upphandlingen genomförs med öppet förfarande enligt LOU. Upphandlingen är uppdelad i sex delområden.

Efter utvärdering av inkomna anbud har kommunen, när det gäller delområde 3 - Skola, beslutat att anta anbud från 1. Lekolar AB, 2. AJ Produkter Aktiebolag och 3. ABA Skol Aktiebolag samt när det gäller delområde 4 - Förskola, beslutat att anta anbud från 1. Lekolar AB, 2. ABA Skol Aktiebolag och 3. AJ Produkter Aktiebolag.

YRKANDEN OCH INSTÄLLNING

Input Interiör Helsingborg AB

Input Interiör Helsingborg AB (nedan Input) ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar att förvaltningsrätten ska förordna att ny tilldelning ska göras avseende delområde 3 och 4 i upphandlingen varvid anbudet från AJ Produkter Aktiebolag (nedan AJ Produkter) inte ska tas upp till utvärdering. Input anför som grund för sin ansökan bl.a. följande.

Kommunerna har antagit anbudet från AJ Produkter trots att detta inte uppfyller samtliga ställda obligatoriska krav. Detta hade framkommit om kommunerna begärt in underlag från AJ Produkter utvisande att produkterna uppfyller Möbelfaktas krav. Kommunerna har åsidosatt grundläggande principer om likabehandling och transparens som bär upp LOU genom att inte inhämta underlag utvisande att anbudet från AJ Produkter uppfyller ställda obligatoriska krav då det stod klart för kommunerna att det fanns skäl att anta att så inte var fallet.

Enligt de villkor som kommunerna ställt upp i upphandlingen ska offererade möbler i delområde 3 och 4 uppfylla Möbelfaktas krav avseende kvalitet,

miljö och socialt ansvar enligt Möbelfakta. Det obligatoriska krav som kommunerna ställt upp innebär att anbudsgivare måste kunna förete underlag i form av provningsrapport eller intyg som utvisar att produkten är testad och klarar Möbelfaktas krav. Produkter som inte uppfyller Möbelfaktas krav uppfyller inte heller de obligatoriska krav kommunerna ställt upp. Det är således inte möjligt att enbart påstå att en produkt klarar Möbelfaktas krav eftersom det krävs att oberoende provningsanstalt intygar detta.

Input har efter genomgång funnit en rad produkter i anbudet från AJ Produkter som inte är testade och godkända enligt Möbelfaktas samtliga krav. Produkterna elevstol Legere, soffa Roxy, förvaringsmöbel Elevförvaring och Soffbord Falk uppfyller inte de obligatoriska kraven i upphandlingen varvid anbudet inte får utvärderas. Den av AJ Produkter offererade elevstolen Legere är med all sannolikhet inte testad och godkänd enligt kraven i standarden EN-1729 vilket är ett krav enligt Möbelfakta och därmed ett villkor för att anbudet ska kunna antas i upphandlingen. Input har påtalat för kommunerna att det finns skäl att från anbudsgivaren inhämta underlag som utvisar att offererad stol uppfyller Möbelfaktas krav. Kommunerna har valt att inte göra det. Enligt praxis ska en upphandlande myndighet kontrollera att lämnade uppgifter i ett anbud är korrekta så snart det finns anledning att ifrågasätta dessa. AJ Produkter har vidare inom produktområde skola offererat en 3-sits soffa benämnd Roxy och en förvaringsmöbel Elevförvaring. Ingen av produkterna är testade och klarar därmed inte kraven i Möbelfakta. Kommunerna får därmed inte utvärdera anbudet från AJ Produkter. Det är vidare klart att soffan Roxy inte var provad och godkänd enligt gällande lagar och förordningar vid tidpunkten för utvärdering av anbudet vilket är ett krav som ställts upp i upphandlingen. När det stod klart för kommunerna att soffan inte var testad borde de rätteligen gjort en ny tilldelning varvid anbudet förkastats. Istället har kommunerna valt att se till att test utförs och därigenom gett en enskild anbudsgivare möjlighet att i efterhand komplettera sitt anbud. Detta agerande är i sig skäl för att bifalla Inputs talan.

Även om kommunerna inte ställt krav på att anbudsgivare ska bifoga underlag utvisande att de obligatoriska kraven är uppfyllda så har kommunerna en skyldighet att göra det om det finns skäl att anta att något anbud inte uppfyller kraven. Kommunerna borde genomfört kontroll av AJ Produkters anbud efter att Input påtalat bristerna. Eftersom kravet i upphandlingen gäller varje enskild produkt som offereras måste specifik dokumentation kunna uppvisas för varje produkt. Kravet är riktigt och proportionerligt då exempelvis en förvaring har andra material, underleverantörer, tillverkningsprocesser och ska provas enligt annan provningsstandard än en soffa. Det är således inte möjligt att med generell dokumentation styrka att kravet som ställs i upphandlingen är uppfyllt för alla produkter som offererats. Anbudsgivare ska på begäran kunna uppvisa dokumentation som styrker att kravet är uppfyllt.

Input har offererat produkter som uppfyller de krav som angivits i förfrågningsunderlaget. Input har därtill lämnat ett anbud som skulle ha placerat Input bland de tre anbudsgivare med vilka kommunerna ska teckna ramavtal. Input riskerar att lida skada på grund av att upphandlingen inte genomförs i enlighet med LOU eftersom kommunerna avser att felaktigt tilldela annan anbudsgivare kontraktet.

Ängelholms kommun och Örkelljunga kommun

Ängelholms kommun och Örkelljunga kommun bestrider ansökan om överprövning och anför bl.a. följande.

Anbudsgivaren AJ Produkter har i sitt anbud angett att det uppfyller samtliga krav som ställts i upphandlingen vilket även omfattar det aktuella obligatoriska kravet under punkten 3.4.4. Kommunerna har inte funnit anledning att ifrågasätta de uppgifter som AJ Produkter lämnat i sitt anbud. Svepande och opreciserade uppgifter utan konkreta belägg från Input har inte föranlett att annan bedömning ansetts lämplig. Kommunerna har inte

ansett att Inputs invändningar tillfört sådana nya uppgifter i ärendet att uppgifterna i anbudet från AJ Produkter bör ifrågasättas. AJ Produkter har under anbudsutvärderingen, efter Inputs inlägg, återigen bekräftat att de står fast vid att full kravuppfyllnad föreligger.

En upphandlande myndighet har inte någon lagstadgad skyldighet i LOU att kontrollera om uppgifter som anbudsgivaren lämnar är riktiga. Kommunerna har inte ställt något krav på att anbudsgivarna ska inkomma med intyg på att kravet är uppfyllt. Input har i sin ansökan om överprövning inte heller lagt fram någon övertygande bevisning eller tillförlitliga uppgifter gällande att AJ Produkters offererade produkter inte uppfyller ställda krav. Fog för Inputs påståenden föreligger inte i detta fall.

Kommunerna har efter att Input ansökt om överprövning inhämtat skriftligt intygande från AJ Produkter att kraven i 3.4.4 uppfylls för samtliga offererade produkter. AJ Produkter har inkommit med intyg som visar att de positioner, som utpekats av Input, uppfyller samtliga uppställda krav. För övrigt är det krav som ställts under punkten 3.4.4 i upphandlingen ett obligatoriskt krav. Kravets utformning medför att de produkter som klarar de krav som ställs upp av Möbelfakta är godkända. Detta innebär inte att produkterna måste vara godkända av Möbelfakta eller testade i enlighet med deras begärda standards, utan endast att de skall vara av sådan kvalitet att de skulle klara ett sådant test och godkännande. Det ska poängteras att bevisning för av anbudsgivaren intygad uppfyllelse av det i målet aktuella kravet inte har krävts in från någon av anbudsgivarna, däribland Input, under anbudsutvärderingen.

Kommunerna har inte på något vis brutit mot den upphandlingsrättsliga regleringen när de antagit AJ Produkter som leverantör i upphandlingen. AJ Produkter uppfyller samtliga ställda krav och har därefter placerat sig som rangordnad 2:a respektive 3:a i de aktuella delområdena. Anbuds-

givaren har rätteligen antagits som leverantör i upphandlingen. Förvaltningsrätten ska således bortse från Inputs påståenden i ansökan om överprövning och tillbakavisa densamma. Input har inte lidit skada eller kunnat lida skada i LOU:s mening då denne inte varit föremål för tilldelning av avtal i den aktuella upphandlingen.

Input

Input har härefter genmält bl.a. följande. Kommunerna har i förvaltningsrätten åberopat handlingar till stöd för att de aktuella produkterna uppfyller det ställda kravet att produkterna ska klara Möbelfakta och att kommunernas beslut att anta vinnande anbud därmed var korrekt. Eftersom Input med hänvisning till sekretess inte får ta del av innehållet i aktuella handlingar hemställer Input att förvaltningsrätten genomför en granskning av dessa och verifierar att det finns dokumentation som styrker att var och en av produkterna Elevstol Legere, Elevförvaring skola, Soffa 3-sits Roxy och Soffbord Falk uppfyller samtliga krav som ställs enligt Möbelfakta. Input hemställer även att förvaltningsrätten bekräftar om det finns provningsrapporter från ackrediterat testlaboratorium för var och en av de ovan angivna produkterna. Om så inte är fallet har kommunerna med all sannolikhet antagit ett anbud som inte uppfyller de krav som ställs i upphandlingen vilket strider mot LOU. Anbudet borde då rätteligen ha förkastats.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Tillämpliga bestämmelser m.m.

Enligt 4 kap. 1 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Upphandlingar ska vidare genomföras i enlighet med principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet.

Enligt 20 kap. 4 och 6 §§ LOU kan förvaltningsrätten pröva om en upphandlande myndighet har brutit mot någon bestämmelse i lagen och på talan av en leverantör som lidit eller kan komma att lida skada, besluta att en upphandling ska göras om eller får avslutas först sedan rättelse har gjorts. Därvid gäller att förvaltningsrätten endast prövar de särskilt angivna frågor som sökanden tar upp.

Upphandlingsdokumenten i nu aktuella delar

I Förfrågningsunderlag, Kravspecifikation, anges under punkterna 2.1.4 och 2.1.5 att anbudsgivarens sortiment ska uppfylla krav avseende kvalitet och miljö enligt punkten 3.4.4. Leverantören ska härvid ange med ja eller nej om kraven uppfylls.

I Förfrågningsunderlag, Avtalsvillkor, anges under punkten 3.4.4 Kvalitet och miljö bl.a. följande. Produkterna ska vara avsedda för arbetsplatser i offentlig miljö samt vara provade och godkända enligt gällande lagar och förordningar. Produkterna i delområde 1–4 samt 6 ska klara Möbelfaktas krav avseende kvalitet, miljö och socialt ansvar enligt Möbelfakta.

Förvaltningsrättens bedömning

En upphandlande myndighet får inte beakta eller anta ett anbud som inte uppfyller samtliga obligatoriska krav som angivits i upphandlingsdokumentet och inte heller vid utvärdering göra prövningen mot andra kriterier än de som angivits i underlaget. Enligt praxis kan en upphandlande myndighets utredningsskyldighet normalt sett inte anses sträcka sig längre än en jämförelse mellan uppgifterna i anbudet och de obligatoriska krav som angetts i förfrågningsunderlaget. Någon skyldighet att också kontrollera om uppgifterna som lämnats i ett anbud i sig är riktiga kan således inte anses föreligga om det inte finns anledning att ifrågasätta uppgifterna. För det fall uppgifter

blir kända först i samband med överprövningsprocessen måste dessa uppgifter däremot beaktas vid bedömningen av om en leverantör uppfyller ställda krav (jfr Kammarrätten i Göteborgs domar i mål nr 4904-09 och 5090-14).

Input har i målet anfört att kommunerna har antagit anbudet från AJ Produkter trots att detta inte uppfyller samtliga ställda obligatoriska krav. Produkterna elevstol Legere, soffa Roxy, förvaringsmöbel Elevförvaring och soffbord Falk är enligt Input inte testade och godkända enligt Möbelfaktas samtliga krav. Kommunerna har enligt Input åsidosatt grundläggande principer om likabehandling och transparens genom att inte inhämta underlag utvisande att anbudet från AJ Produkter uppfyller ställda obligatoriska krav då det stod klart för kommunerna att det fanns skäl att anta att så inte var fallet.

Kommunerna har under handläggningen i målet inkommit med dokumentation avseende produkterna elevstol Legere, soffa Roxy, förvaringsmöbel Elevförvaring och soffbord Falk. Input har hemställt, då bolaget på grund av sekretess inte fått ta del av innehållet i den av kommunerna inskickade dokumentationen avseende aktuella möbler, att förvaltningsrätten genomföra en granskning av dokumenten och verifierar att det finns dokumentation som styrker att var och en av produkterna uppfyller samtliga krav som ställs enligt Möbelfakta.

Det nu aktuella uppställda kravet i punkten 3.4.4, att offererade produkter ska klara Möbelfaktas krav avseende kvalitet, miljö och socialt ansvar, kan enligt förvaltningsrättens mening emellertid inte anses innebära att produkterna för att uppfylla kravet, såsom Input anfört, måste vara godkända av Möbelfakta eller testade i enlighet med deras begärda standarder, utan endast att de skulle klara ett sådant test och godkännande. Några krav på att en anbudsgivare ska bifoga dokumentation såsom verifikationer eller provningsrapporter till anbudet eller att anbudsgivaren på begäran ska kunna uppvisa dokumentation som utvisar att produkten är testad och klarar

Möbelfaktas krav har inte heller ställts i upphandlingen. Av utredningen i målet framgår vidare att AJ Produkter i sitt anbud har angett att bolaget uppfyller samtliga krav i upphandlingen, således även kravet under punkten 3.4.4. Det har inte kommit fram något som visar att det har funnits anledning för kommunerna att ifrågasätta dessa uppgifter vid utvärderingen av anbudet. Med beaktande av hur kravet under punkten 3.4.4 i förfrågningsunderlaget är utformat, innebär enligt förvaltningsrättens mening avsaknad av dokumentation, till styrkande av Möbelfaktas krav, således inte att produkterna inte uppfyller det aktuella kravet i förfrågningsunderlaget. Det har därför inte varit fel av kommunerna att beakta anbudet från AJ Produkter vid utvärderingen. Vid sådana förhållanden föreligger inte heller anledning för förvaltningsrätten att, såsom Input begärt, vid bedömningen beakta eller granska de av kommunerna inhämtade dokumenten avseende produkterna eller bekräfta om det finns provningsrapporter från ackrediterat testlaboratorium för var och en av produkterna.

Sammanfattning

Förvaltningsrätten finner att kommunerna när det gäller nu aktuellt förfarande inte kan anses ha brutit mot bestämmelserna i LOU eller de grundläggande upphandlingsrättsliga principerna. Skäl för ingripande enligt LOU föreligger därför inte och Inputs ansökan ska således avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (FR-05)

Louise af Klint

Sune Wennerberg har föredragit målen.

Hur man överklagar

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.
- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorn, 20 kap.

